

DEBRECZEN

A DEBRECZENI FŐCSELEKESÉGI ÉS 48-ASPÁRT HIVATALOS KOZLÓNYA

Előfizetési ár helyben, házhoz hordva:
Egész évre . 12.- kor. Negyedévre . . 3.- kor.
Félévre . . . 6.- kor. Egy óra . . . 1.- kor.
Egyes szám ára 4 fillér.

Felelős szerkesztő:
SIMON ISTVÁN.

Lapkiadó:
HOROVITZ ZSIGMOND.

Előfizetési ár vidékre, postán küldve:
Egész évre . 18.- kor. Negyedévre . . 4.50 kor.
Félévre . . . 9.- kor. Egy óra . . . 1.50 kor.
Egyes szám ára 6 fillér.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Darabos-utca 7. sz. a. — Telefon 412. szám.

Néhány őszinte szó a véderő javaslatához.

Itt a Szikince patak kies völgyében, a patak üdítő hűs vize által fe'frissítve, a jóságos eső által és a környező dombok, halmok, hegyek és erdek által ozondussá vált levegőben van elegendő kellemes időm gondolkozni, elmélkedni. S gondolkozom is, elmélkedem is.

Elmélkedem sok jóról, sok rosszról. Elmélkedem a világ sorsáról. De legtöbbet szomorúan és némi levertséggel, de mégis nem teljesen meghiusult és letört reménnyel elmélkedem szegény Hazám sorsáról.

Természetes, hogy most nekünk magyaroknak a legaktuálisabb kérdés Khuen, a volt horvátországi bán által botorul reánk erőszakolt véderő javaslat és annak tárgyalása. Tehát nekem is ez motoszkál a legtöbbit a fejemben. Erről próbálok tehát én is a sok okos és nagytekintélyű emberek nagy érvei után egyetmást elmondani. Hogy mily botor-ság ezen törvényjavaslat politikai, állam-gazdasági, társadalmi és államjogi szempontból kézzelfoghatólag kimutatta Ap-ponyi, Andrássy, Batthyányi s több más jónevű s igaz magyar szívű képviselő.

Legujabban pedig hadügyi szem-

pontból fejtegetve a dolgot Budapest jul. 30-iki számában idegen, nagytekintélyű katonák szavaira hivatkozva, napnál világosabban kimutatta, több idegen példát felhozva, hogy Khuen véderő javas-lata a legnagyobb botor-ság, a legnagyobb képtelenség. Ezzel nemcsak az Osztr k-magyar monarchia ellen akar merény-letet elkövetni, hanem az általa imádott vagy talán imádandóul ráparancsolt össz-monarchia ellen is.

Mert nem a legbotorabb merénylet-e az a monarchia ellen, midőn valaki oly valamelyes intézkedést erőszakol az orszá-g egy nagy, a legloyálisabb részére, melylyel azt teljesen elidegeníti a had-seregtől, a honvédelemtől? Nem a leg-botorabb merénylet-e az a monarchia ellen, hogy az elégedetlenséget, hogy kedv nélkü iséget állandósítja meg, a mo-narchitát testtel, lélekkel, teljes odaadás-sal védeni köteles hadseregben? Erőt, lelkesedést, teljes odaadást kell a had-seregbe vinni és nem elégedetlenséget. Nem kedvetlenséget és levertséget. Az első gyengíti a hadsereget, a második teszi hatalmassá, félelmetessé.

De Khuen véderő javaslata merény-let az uralkodóház és szeretve tisztelt uralkodók ellen is. Mert az uralkodó-háznak és szeretve tisztelt uralkodók-nak egyenes érdeke az, hogy népei bol-

dogok s elégedettek legyenek. Szeressék s becsüjék egymást. Találják örömeiket valamennyien saját otthonukban. És mindenütt. Ez adja meg a boldogságot az uralkodóháznak. Ez szerzi meg az óhajtott bekét és egyetértő nyugalmat, szeretve tisztelt ősz uralkodóknak!

És csodálatos, hogy ezt mind be-látjuk, mind helyeseljük, mégis akad a magyar országgyűlésnek egy nagy pártja, mely tüskön-bokron, tehát ebben a ha-zafiatlan és botor kérdésben is vakon követi Khuent! Ezt én, ki csak a régi magyar pártok titkaiba voltam otthonos, semmikép sem tudtam felfogni. De a véletlen, a véletlen! a napokban erről is felvilágosítással szolgált.

A napokban össszetalálkoztam egy fiatalkori jó barátommal, ki mungópárti képviselőjelölt volt. De visszalépett. Majd megmondom miért? A hosszú távollét után beszélgettünk sokról. Szóba jött a véderő javaslat is. Ő azt mondotta, meg-szavazzák, meg kell szavaznia ezt a munkapárti képviselőknek. Én nem hittem. Ő így szólt: Elmondom az én esetemet. Vond le belőle a consequen-tiát! Én mint munkapárti jelölt léptem fel. Nem volt kétséges a megválasztá-som. Csak még egy kis nervus rerum gerendarum, a pénz, hiányzott. Barát-jaim tanácsára felmentem a központba.

Hortobágyi juhászok.

Írta: MÓRICZ PAL.

A hortobágyi pásztorok köztársaságában a juhászok alkotják a népség — katonaságot.

A csikós, gulyás a főrend.

A kanász jól beválik bocskoros nemesség-nek, hanem azért mint népség, katonaság, a ju-hász sem lekiicsingelni való.

A juhászok homlokán is ott ragyog a büsz-ke jel, melyet a szabad puszták napja éget a magya: parasztok nyílt arcára.

Az uraságok megtört, alázkodó házi cseléd-ségéhez képest a maga karámja körül ur, fel-emelt fejű férfi a juhász is. Oda elébb még több szabadsággal éltek s éppenséggel nem voltak ér-dektelenebbek a pásztorvilág lovanjáró csikós kós, gulyásfőurainál.

Egy némely juhásznak a Hortobágy sik földjén is magasra kint a hire, mint magá-nyos jegenyék a pusztán.

Odaelőbb, a szabadabb pásztorvilágban — Gombos János juhász számadó ilyen nagyhirű, jeles pásztor volt, a Hortobágyon. Már a ter-mete különleges volt ennek (az embernek. Közép-magas ember volt Gombos, hanem a felsőtes-tében olyan széles, olyan vastag csontozatu, — tölgyárbozfa izmu volt Gombos, két erős ember kitelt volna ebből a szélesen domborodó testből. Törzséhez illő nagy feje volt. Rózsapiros arcá-ból a világoskék karika szemek gyermeksze-liden ragyogtak ki.

A magyar komondorkutyáknál láthatni ilyen hűséges, okos, bátor, vidám szemet, melyeknek némely figyelmeztető felvillanásából kilángol a

tisztelet, — tartózkodást ránparancsoló ös-erő is.

Gombos Jánoshoz fogható erős ember nem került másik a Hortobágyon, sem a messze vidékéig.

Ha bármely nagy ökröt felölt a két első lábánál, annak csak a hátsó lábvegei érték a földet.

Azonban nemcsak erejével, békeszerető ter-mészetével is kivált szilaj társai közül Gombos János. Még gondolatban sem vétett senkinek. Soha sem perelt senkivel. Azon komáit is meg-mosolyogta, akik csufolták:

— Komába egy jó asszony veszett el.

Gombos János mosolygott az ilyen évő-désen:

— Jól van ez így, komám! Mert ha én is olyan garázda természetű volnék, mint az a kuty-áutó vén Csibi, a tömlőc fenekén rothad-nék el.

És a komák, magukban igazat adtak Já-nosnak: mert a vén Csibihez hasonlatos ga-rázda juhász nem került a Hortobágy mellé-ke. Az élőfába is belekapaszkodott ez a fé-kezhetetlen vén ember.

Ha földig verték, máskor ismét kezdte. A debreceni nagyvásárban verekezés sohasem es-hetett meg a vén fene Csibi nélkül. Tulajdon — édes fia sem állhatta ki az öreg Csibi kötekedő természetét. Szép szál fiu volt ez a Csibi Pista.

A káromkodást utálta Csibi Pista. Gyerek korától imádkozott ezért kedvence volt a hor-tobágyi szent juhásznak, a híres birkatolvaj Csontos Jánosnak is, aki tíz darab anyajuhot haj-

tott a Pistának, amikor az tízennégy esztendő-s is alig volt.

— Ezeket a juhokat a jó Isten küldötte neked, fiacskám, mert sohasem káromkodol — magyarázta a hortobágyi szent.

Csak ökgügyelme tudta, hogy az ország me-lyik részében kereskedik valamelyik istenkárom-ló juhász az ellopott anyajuhok után.

Kedves viseleteért, jó kedveért a hortobágyi juhászok mindnyájan szerették Csibi Pistát. Azért is nagybecsülték, mert nemcsak szó-val, botra is bátor legény volt, a Pista. A hortobágyi fogadóban sűrűn fordult szó Pistá-ról. Bent az ivóban, a ivastag tölgyfaasztalnál vagy tíz öreg juhász tanyáztatott. Odakint a koplalónál kikötve ugyanannyi számár szundi-kált. A Gombos János fekete kesely csödör szá-mara ritkaságszámba ment közöttük, minthogy gazdája meg a juhászok között volt a legelső.

A csárdában Csibi Pista szórakoztatta a juhász társaságot.

A nehéz kampósbot úgy forgott a kezé-ben, mint valami szélvitorla, mert inkább káp-rázatos vitorlához hasonlított, mint bothoz. — Midőn a legény befejezte a bámulatos kar-gyakorlatot, Gombos János, elismeréssel nyuj-totta feléje a tele borosüveget:

— Pista fiam, gyere közelebb, húzd meg jól!....

— Köszönöm a János bátyám hozzám való jószágát! — a legény jót húzott az üveg-ből.

Gombos tetszőleg mustrálta a bojtárt.

— Ember vagy szerelmes fiam. Én mon-dom az szemedbe: ügyes vagy, jó pásztor vagy,

Ott kértem a támogatást. Azon feltétel alatt, ha ezt aláírom. Felmutattak egy kötelező nyilatkozatot. Én átolvastam. Nem találtam lelkiismeretemmel összeeyeztethetőnek az aláírást. Megtagadtam. Négy nappal a választás előtt visszaléptem. Ellenfelem egyhangulag képviselő lett. Vond le ebből a tanulságot! El levontam. És azt mondom, nem fog egyetlen munkapárti képviselő akadni, aki a véderő javaslat ellen merne szólni. Sajnos, hogy így van! De így áll a világ!

Pedig a többi okok mellett emberi természetes jogunknál fogva is sérelmes és igazságtalan ezen törvényjavaslat. Mert nézzünk csak szét a nagy természetben! A kutyának senki nem tiltja meg, hogy ugasson, ha örömet vagy haragját akarja kimutatni. A macskát, a szamarat, az oroszánt és a többi állatokat, senki nem akadályozza, de nem is akadályozhatja, hogy saját módja szerint, saját nyelvén adjon kifejezést örömeinek, bánatának, lelkesedésének, bosszújának. És egyedül az embernek, a magyar embernek akarják törvényileg, tehát mintegy erőszakkal eltiltani, hogy egyik legfontosabb ügyében, hazája s királya védelmében, saját nyelvét használhassa! Ilyet még a világ nem hallott! Nem látott! De ne is lásson, ne is halljon!

Domokos Jenő.

Nyomdába tanulónak felvétetik egy fiu Darabos-utca 7 sz.

megbízható ember vagy! Ha akarod, Szentmihálytól benkoszton első bojtárom lehetsz.

— Megyek, János bátyám, — felelte a felvidult legény — örülök, ha kendet szolgálhatom. Legalább minden juhászi tudományt eltanulhatok kigyelmedtől.

Gombos János tovább puhatólódzott:

— Magad tudod, ecsém! Idáig még nem sokat társalkodtam veled. De úgy hallom, hogy igen bátor ember vagy és hamar fordul kezeden a bot?

— Ami azt illeti Gombos bátyám, ez igaz; no de magam se félek egy pár koppantástól. Kapott már az én koponyám is, hanem még léket nem ütöttek rajta!

Gombos megtapogatta a legény fejét:

— Erős fejed van fiam. Még az enyémet sem lékelték meg, pedig fiatalabb koromba lett volna benne módja...

— Nem is legény ütötte meg azt akkor bátyám!

Csibi Pista csak kimondta, ami a begyében volt.

— Pista, te talán azt hiszed, hogy te az a legény vagy?

— Én azt hiszem bátyám...

— Nono, Pista fiam — Gombos megfogta a legény derekát megszorította.

— Jaj, Gombos bátyám — a legény fájdalommal felkiáltott — a léket is ki tudná kend szorítani belőlem.

— Pista te, hát ide mernél-e ütni a fejemre?

— Ha úgy akarja, Gombos bátyám, oda ütök én!

Gombos levette kalapját:

— No Pista, hadd látom, milyen bátor

Béke a Házban.

Az elnök nyilatkozata. Megkövették a Házat. — Végül jött a technikázás.

Óriási izgalmak, nagy tanácskozások és tárgyalások előzték meg a mai ülést.

A folyosók zsufoltak. Reggel kilenc órakor a mentelmi bizottság már ülést tartott, és azon úgy határoztak, hogy Pozsgay Miklós és Pál Alfréd az ülés elején kövessék meg a Házat, a tegnapi botrányért.

Ugyanebben az időben a parlamenti tudósítók szindikusai felkeresték a Ház elnökét és tudatták vele a tegnapi hozott határozatukat.

Berzeviczy Albert kijelentette, hogy a Ház ülésén ma olyan nyilatkozatot fog tenni, amely teljesen kielégítő lesz.

Mindéz meg is történt.

Elintézték végül kölcsönös nyilatkozatokkal az Angyal-Pete-affért is.

Mindenki megnyugodott és a Ház békésen áttért — a technikázásra.

Pete Márton a «Magyarország» munkatársa a délelőtti folyamán a következő nyilatkozatot tette:

Nyilatkozat. Alulírott készséggel kijelentem, hogy én a baloldali hírlapírói karzat előtt megjelent Angyal József háznagy urat nem ismertem. Az ő kifakadása után háromszor egy másuttan kérdeztem: Ki ez? és amit azután, a kérdéseimre feleletet nem kapva, mondtam, az felháborodásom, izgatottságom, következménye volt. Miután a sajtó képviselői elégtételeket megkapták, teljes őszinteséggel kijelentem, hogy az általam használt kifejezést sajnálom és azért a Ház elnökétől személyesen bocsánatot fogok kérni.

Dr Pete Márton.

Részletes tudósításunk a következő: Berzeviczy Albert féltizenegykor megnyitja az ülést.

Hitelesítik a mult ülés jegyzőkönyvét.

Elégtétel az újságíróknak.

Elnök: T. Ház! (Halljuk! Halljuk!) Mielőtt elnöki előterjesztéseimre ráternek, rövid nyilatkozatot kell tennem a tegnapi ülés alatt a hírlaptudósítók karzata körül előfordult inci-

ember vagy. Uss ide, mert nem az az igazi ember, aki üti, hanem aki állja.

Csibi Pistának megraggyant a bátor szeme.

— Jól van no! — Ha akarja bátyám, — odaütöttek!

— Akarom, akarom! — mondotta hidegvérrel a hatalmas juhász.

Csibi Pista felemelte a kampót s kemény karral odavágott a Gombos fejére.

Sikerült a lékelés.

A vér menten kibuggyant a Gombos fejéből.

Gombos János zsebkendőjével leborította a sebet és ülőhelyéből felállott a hatalmas juhász.

A juhások megilletődötten néztek az emberi alaku oroszánt!

Megrebbenve huzódtak széjjel.

Mi lesz most?

Hisz felkézzel széjjel tépi ezt a legényt. — Felve várták, hogy mit mond most?

— Gyere közelébb, fiam — mondta szeliden a hatalmas juhász.

Csibi Pista bátran mellé lépett, még a szem pillája sem rezdült meg, midőn Gombos János kezét fogott vele.

— Ember vagy, fiam. Most már látom, hogy van bátorságod, ha engem megmértél ütni, aki széttephetnélek. Most már teljesen megbizok benned, az első bojtárom te leszel, kedves szolgám.

Csibi Pista vidám arccal felelte:

— Megkövetem Gombos bátyámat, én sem vártam ennél egyebet, hiszen kigyelmed parancsolta, hogy üssem meg.

densre nézve. (Halljuk!) Jelentemem kell ugyanis a t. Háznak, hogy a parlamenti hírlaptudósítók testületének hivatalos képviselői megjelentek nálam és tudomásomra hozták, hogy saját haláskörükből eszközölt gondos és lelkiismeretes vizsgálat után megállapították, (Halljuk! Halljuk!) hogy a tegnapi ülés alatt a hírlaptudósítók karzatáról semmiféle, a Ház rend e tényállás megállapítását hitelesnek kell tekintet zavaró közbeszólás el nem hangzott. Nekem tenem és annak alapján tévesnek kell minősítenem azokat az információkat, melyek a tegnapi incidens alkalmából felmerültek. (Helyeslés) Meg kell azonban jegyezni, hogy ezen téves információkat értetendővé teszi az a körülmény, hogy a tegnapi összeütközés idején itt néhány percig a legnagyobb izgalom, zaj és zűrzavar uralkodott és hogy ma egyes sajtóorgánumok megnevezhetőnek vélik zón tudósítokat, kik hírlapírói karzatról az egyes képviselőket tettelegességre buzdították, vagy sértő közbeszólásokot hallottak, ekképp maguk a sajtóorgánumok, mint most már hinni kell, jóhiszemű tévedés áldoztaivá lettek, annál kevésbé lehet csodálkozni, h ezen jóhiszemű tévedésbe egyes képviselők is beleestek. (Ugyvn! jobbfelől.) A házny ur tegnapi loyális nyilatkozatában már igazolta eljárását. Ő felfogásom szerint csak kötelességét teljesítette, midőn egyes képviselő urk részéről, kiknek közlését hitelesnek kellett tekintenie (Z) a baloldalon) figyelmeztetve lévén a történetekre... (Zaj a baloldalon.)

Sümege Vilmos: Nincs joga! (Nagy zaj és ellenmondás jobbfelől. Elnök csenget.)

Elnök: ...tekintettel a helyzet feszültségére, nem várva külön elnöki utasítást, rögtön figyelmeztetőleg közbelépett. (Helyeslés jobbfelől.) A magyar parlament régi jellemző hagyománya, hogy a parlamenti lapitudósítokat terhes és fontos feladatuk teljesítésében a legmesszebbmenő előzékenységgel és teljes bizalommal támogatja. (Helyeslés.)

A hagyományhoz a magyar parlament hű maradt eddig és bizonyára hű fog maradni a jövőben is.

Amidőn, tehát konstátálom, hogy a jelen esetben is a parlament egyetlen tényezője részéről sem forgott fenn oly szándék, mely e hagyományos előzékenységgel és bizalommal elfelmerült incidenst elintéztetnek tekinthetjük. (Al-lenkeznék, e nyilatkozatommal azt hiszem, a talános helyeslés.)

Egy névszerinti szavazás.

Bemutatja Rákossi Viktor szabadságkérését, amelyre névszerinti szavazást kérnek. Elrendeli a szavazást, amely előtt az ülést öt percre felfüggeszti.

Szünet után

megtörténik a szavazás, amely szerint a Ház a kért szabadságot megtagadta.

A tegnapi verekedés.

Darvay Fülöp előadó a mentelmi bizottság jelentését terjeszti elő a Pozsgay—Pál affér dolgában.

sŐőzintén sajnálja, hogy egy sajnálatos esetből kifolyólag Pozsgay Miklós és Pál Alfréd képviselőket a Ház egyhangu határozattal — a mentelmi bizottsághoz utasította. A bizottság megvizsgálta az ügyet és tényként állapította meg, hogy mindkét képviselő részéről a Ház tekintélyét mélyén sértő kifejezés hangzott el. A Ház tekintélyét a legmesszebbmenő eszközökkel kell megvédeni.

A parlament tekintélyének megóvása pártok felett álló érdek.

A mentelmi bizottság egyhangu határozata folytán javasolja a Háznak, hogy mindkét képviselő a Házat ünnepélyesen kövesse meg. — (Helyeslés.)

Elnök: Miután a házszabályok értelmében vita nélkül kell dönteni, fölteszi a kérdést, — elfogadja-e a Ház a mentelmi bizottság javaslatát, Felhívja Pozsgay Miklóst és Pál Alfréd képviselőket, hogy tegyenek eleget a Ház határozatának.

Pozsgay Miklós: Nemcsak a Ház határozatának, de saját meggyőződésének is tesz eleget, amikor a Házat ünnepélyesen megköveti. (Helyeslés.)

Pál Alfréd: Engedelmeskedve a Ház határozatának és meggyőződésből is ünnepélyesen

bocsánatot kér a Háztól tegnapi viselkedéséért. (Helyesles.)

Elnök konstatálja, hogy minkét képviselő eleget tett a Ház határozatának.

A honvédtörvény.

Báró Solymossy Ödön: Beterjeszti a pénzügyi és véderő bizottságok jelentéseit a honvédtörvényről.

Elnök: Annak idején napirendre fognak tűzteni.

Névszerinti szavazások.

Következett ezután napirend szerint a névszerinti szavazás a Zemplénummagye felirata vonatkozó elnöki előterjesztés és Lovászy Mártonnak ezzel szemben beadott ellenindítványára.

A Ház elvetette Lovászy Márton ellenindítványát.

A ceglédi függetlenségi és 48-as Kossuthpárt kérvényére vonatkozó elnöki előterjesztést szintén elfogadta a Ház, elvetvén Lovászy ellenindítványát.

A kaposztekcsői népgyűlés kérvényére vonatkozó elnöki előterjesztést hasonlóképpen elfogadta a Ház, mellőzve Lovászy ellenindítványát.

A kanizsai főpincér és a színészek.

Egy követésre méltó példa.

Még azok az ifjak is — akik fizeteskör azt mondják a főpincérnek: «hegyezze öreg a ceruzáját, mert nekem nincs dohányom» — aligha ismernek olyan «főuri» pszichét, amilyen Kein Gyuláé.

Ez a reményteljes férfiú a nagykanizsai Polgár Egylet alkalmazottja. Főpincér a szentem és radikális ember, mint az alábbi ábra mutatja.

A Kövessy-féle színtársulat meglehetősen hosszú ideig terjesztette a kulturát Nagykanizsán. Amikor a szezonot befejezték, a társulat Siófokra tette át működésének színterét. A lapok megírták, hogy a társulat teljes erkölcsi és anyagi sikerrel operált.

Senkinek sem volt a különben igen banális frázis ellen kifogása, csak Kein Gyula főpincérnek, aki egy hírlapi nyilatkozatban bírálta felül a lapok eme közleményét

Természetesen nem művészeti szempontból. Neki csak az a játék nem tetszett, amelyet a színészek urak vele szemben folytattak. Ő nem filozófus elme ugyan, de a helyzet magaslatára tudott emelkedni, ez a cselekedete legalább azt dokumentálja.

Mint egy elvi jelentőségű határozatot ki-mondotta, hogy erkölcstelen üzlet az, — ahol csak az egyik fél ad és nem kap semmit. Ő adott Thália jóévtágyu papjainak roastbef-et, — körítve rizzsel, adott borju francandeaut, adott huslevest gombóccal és adott minden adhatót a kapucinertől egészen a Princesass cigarettáig. Ő ellenben nem kapott semmit. Ezért nagy elkeseredésében fogta magát, ő tollat fogott és leadott a lapokban egy nyilatkozatot, amely a következőképpen szól:

A Nagykanizsáról eltávozott színtársulat több tagjához Siófokon.

Nyílt-levelem megírására az az intenció szököz, hogy ezzel a hozzám hasonló hiszékeny emberek megkárosítását megakadályozzam. Kövessy Albert színtársulata felszedte sátozóját és Siófokra távozott. Mint egyik fővárosi hírlap művészeti rovatában olvasom, a társulat «teljes erkölcsi és anyagi sikerrel» fejezte

be a nagykanizsai színiidényt. Hát én jogosan kételkedem ebben az anyagi és erkölcsi sikerben. Mert az erkölcsi sikert a társulat egynemely tagja alaposon félre magyarázza, mikor megengedi magának, hogy hetekig tartó ittléte alatt a vendéglői kosztzámláját fizetetlenül hagyja s engem, szegény családos embert 200 koronán felüli összeggel megkárosít. Az én egyszerű eszemmel föl nem tudom fogni, hol itt az erkölcsi siker, no meg a művészeti reputáció. Mert bizonyos, hogy ez az eljárás a leginkorrektebb eljárás volt részükről és kétségtelen — hogy a színiidény illeten bevégezése csak Ripacsok és a Dicsőffy Lorándok korának visszaidézésére alkalmas.

Én úgy tudom, hogy Kövessy igazgató urat is kötelezi éme minőségében a társulata tagjainak egyéni tisztességére való felügyelés, mit azonban akkor ridegen elhárított magától, mikor én tőle adós tagjainak tartozását, helyesebben a tartozások biztosítását kértem. S hol itt az «anyagi» siker, mikor azt kell látnom, hogy ennek konstatálása dacára is a «művész» urak kosztpénzüket fizetése nélkül keresnek új otthont, fináncseniálításuk ragyogtatására.

Vgy talán náluk a művészbecsület a hiszékeny emberek, a humánus gondolkodásuk jóakarátának kifigurálásából áll?

Eén nem lopom a pénzt, hanem éjjelnappali fáradságos munkámmal nagyon is meg-szolgálom azt.

Fölhívom a Kövessy társulatának azon — tagjait, akiket illet, hogy tartozásaikat nekem mielőbb s annál is inkább lefizessék, mert ismerem a módját annak az eljárásnak, melynek végeredménye nem lesz egyéb, mint az Országos Színészegyesülettől kérendő ítélet, — olyan magatartással szemben, ami nem igen állja ki a nyilvános kritikát.

Kiméletből elhallgatom ezuttal az érdekeltek neveit.

De eleve figyelmeztetem Siófok vendégeit s főleg főpincéreit arra, hogy óvatosabbnak legyenek mint én voltam, nehogy nekik is olyan szomorú tapasztalatok árán keljen megismerkedniök a «színész-becsület»-tel, mint ahogy én azt megismertem.

Kein Gyula,
főpincér, Polgári Egylet.

Megjegyzésre tartjuk érdemesnek, hogy — hány ilyen nyilatkozat jelennek meg a lapokban ha minden főpincérnek ilyen skrupulusai vol-nának

Nagy tüzvészek.

Két gyermek tűzhalála.

Tegnap délután három órakor kigyuladt a Rimaszombattól mintegy három órányira fekvő Rimatopova község egy háza s a nagy szélviharban rövid idő alatt az egész község egy lángtenger volt. Neumann Adolf kereskedőnél ütött ki a tűz eddib még ismeretlen okból s bámulatos gyortatággal harapódzott el a szomszédos házakra.

Alig tíz perccel később, hogy a tűz ki-ütött, már huszonöt ház állott lángokban. Az oltásra a nagy szélben, dacára annak, hogy a községnek saját jószervezett tűzoltósága van, gondolni sem lehetett. Alig néhány perc múlva már tüzet fogott a lutheránus templom is, melnek leszakadtak a harangjai és elolvadtak a harangjai és elolvadtak a nagy hőségben. Elégett a község háza is az összes iratokkal együtt. Fokozta a rémületet, mely a lakosságot elfogta az a körülmény is, hogy Steiner Adolf kereskedő üzletében óriási robajjal felrobbant két hordó benzín, s a házat a szó szoros értelmében szétvetette. A robbanásnál emberélet-

ben nem esett kár, amint a ház kigyuladt, a lakók kimenekültek belőle. A nagy tüzvész olyan füstfelhőket produkált, hogy a három órányira levő Rimaszombatban is megéreztek a füst szagát. Mindazonáltal a katasztrófáról csak ma értesültek a városban, mert a tűz a táviró és telefonvezetéket is tönkretette. Dacára annak, hogy a tüzeset fényes nappal történt, emberáldozatot is követelt.

Két gyermek a lángokban lelte halálát s a község lutheránus lelkészének, Bancik Sámuelnek a felesége ijedtében szörnyet halt. Rimatopova közeléből számos emberével segítségül sietett Nitske Gusztáv, a Rimamurányi salgótarjáni társaság főerdésze, akinek buzditásával és segítségével végre sikerült emberfeletti munka árán délután öt órakor a tüzet lokalizálni. A rövid két óra hosszú tartó tüzvész azonban a község felét, 110 lakóházat és a hozzátartozó mellékhelyiségeket, számos háziállatot és gabonaműt elhamvasztotta.

A kár igen nagy és több mint nyolcszáz ember hajléktalanná lett.

Jászfényszaru, augusztus 4

A községben ma nagy tűz pusztított. Leégett 74 ház és nagymennyiségű takarmány.

Hírlapírók — álhírlapírók

Az ujságírók parazitái.

A fővárosban már típus az álhírlapíró. — Ott igen könnyen ki is alakulhatott, mert a szélhámosság minden fajának bő tenyésztési lehetőség nyílik a világvárosi forgatagban. Az álhírlapíró ellen természetesen magudk az ujságírók küzdenek a legelkeseredettebben. Hiszen a sajtó munkásai akkor sem restellik megnyomni a tollat, ha valamely más szélhámosság kipellengézéséről van szó, hát még akkor, a mikor a maguk élődijét kell kiirtani.

Azaz hogy a dolog úgy áll tulajdonképpen, hogy az álhírlapíró nem is annyira az ujságírók élődije, mint inkább a közönségé. — Ezen parazitáskodik, ezt sarcolja, ha tudja és az igazi ujságírótól úgy óvakodik, mint a tűztől. Mégis parazitája az ujságíróknak is, mert ezeknek a nevéből, becsületéből és az ő hivatásukat megillető jogokból élőködik.

A hírlapírónak, ha jól érti a mesterséget és lelkiismeretesen akarja a dolgát végezni a vidéken a legnehezebb a helyzete. Egy részt maga a vidéki élet nehezíti meg, mert a forgalom nélküli vársoko unalmas és eseménytelen életének napról-napra hű krónikáját adni már magában véve sem könnyű dolog. De a vidék közönsége is rossz segítőtársa a hírlapírónak. A vidéki emberek naiv tartózkodása, félénk zárkózottsága, nem engedi őt közel az ujságokhoz s ha ezek keresik fel őt, akkor is rossz, in-kölatlan bizalmatlansággal gombolkozik be előttük. Tudja ezt nagyon jól minden vidéki hírlapíró és azért nem is igen keresi az érintkezést a közönséggel.

Jön azonban az álhírlapíró, akít egyáltalán nem feszélyez a publikum magatartása és a maga szélhámosságainak a keresztülvitele érdekében elkövet mindent és sikerül neki végül még azt a kis vonzalmat is eljátszania, amellyel a vidéki közönség a hírlapírók iránt viseltetik. A becsapott vagy megszarolt közönség azután a maga bosszuságának az odiumát rákeni minden hírlapíróra és ezzel még csak jobban megnehezíti azok helyzetét.

Emberélet egy cigarettáért.

Merénylet egy kis fiu ellen.

A szabadkai rendőrség tegnap este óta egy fiatal suhancot keres, aki banditamódra támadott meg egy kis fiut egy cigarettáért.

A fiu nem adott neki, mert nem volt nála, ekkor a suhanc revolvert rántott és belelőtt a kis fiuba.

A kegyetlen merénylet részletei ezek:

Tegnap este hét órakor a Szegedi-uton disznókat őrzött Bukvics Félix 11 éves gyerek. A disznók az ut közepén voltak, a fiu pedig a gyalogjárón ült a fűvön a villanyos sinek közelében.

Hét órakor nekikészülődött, hogy haza hajtja a disznókat.

Ekkor egy 16—17 évesnek látszó, züllött külsejű csavargó, állott elébe, revolvert vett ki a zsebéből és rátámadt Bukvicra:

— Adj egy cigarettát, — különben agyonlőlek!

A fiunak nem volt cigarettája és ezt meg is mondta:

— Nincs cigarettám, nem adhatok. Ha volna, akkor adnék.

— Még egyszer mondom — felelte a támadó — adj egy cigarettát, mert agyonlőlek.

— Nincs, mondtam már, hogy nincs — volt a felelet.

— Nem adsz, hát halj meg, kutya!

Erre a támadó elsütötte a revolvert. A golyó Bukvics Félix hasába hatolt.

A fiu nagyot sikoltva összeesett. Mikor a támadó látta, hogy áldozata a földön fekszik, eszméletlenül, futásnak eredt.

A szerencsétlen fiut az éppen akkor a város felé jövő villamos kocsiba tették és bevitték a városba.

A golyót ma kivesszük belőle. Ha ez sikerül a fiu nem kap seblázt, talán meg lehet menteni.

A polgári rendőrök a fiutól kapott szeméyleírás alapján egész éjszaka kutatták a revolveres támadót, aki egy cigarettáért ölni akart. — de még ez ideig nem sikerült elfogni.

UJDONSÁGOK

A 'Debreczen' szerkesztősége és kiadóhivatala Darabos-u. 7. sz. a. Telefon 412.

— **Vasárnapi istentiszteletek.** Holnap vasárnap prédikálni fognak: a nagytemplomban Herpai Gábor s. lelkész, a kistemplomban Károly s. lelkész. A Kossuth-utcai templomban órákor Molnár Ferenc s. lelkész, 11 órákor Boér Uray Sándor lelkész, az Ispotályban Bartha Dezső s. lelkész, a csapókeri imaházban Kovács János vallás okt. lelkész, a homokkeri imaházban Nagy István főisk. szénior.

— **Az egyház 40 ezer koronája.** Az Egyháztér szabályozása céljából a város a tulajdonába tartozó lemetezett területekért kárpótlásul 40 ezer koronát ajánlott fel az egyháznak. Az összeget az egyház elfogadta s a közgyűlés megszavazta. A belügyminiszter jóváhagyta ezt a határozatot. Ennek következtében a tanács a 40 ezer koronát ki fogja utalni.

— **Új rend az adótárgyalásoknál.** Az adókviváló bizottság tárgyalásai ma-holnap megkezdődnek, azért a közönség jól felfogott érdekében tájékoztatjuk egy új rendről, amely az idén bekövetkezik a tárgyalásokon. Erre nézve a következő értesítést kaptuk: A múltban az adókviváló bizottság azt a szokást követte, hogy az adózó felekre, kiknek adói egy napra tárgyalásra tűzettek, az nap délelőtt 11 óráig várakozott. Aki a tárgyalási napon délelőtt 11 óráig megjelent, annak észrevételei megállapításra az adó összegének megállapításánál figyelembe vőve lettek. A most folyó adótárgyalásoknál több ok miatt és mint-hogy a törvény nem írja elő, nem követik ezt a szokást. A tárgyalást mindennap fél kilenckor kezdik s az aznapra tárgyalásra tűzött adókat a kivetési listáim sorrendje szerint veszik tárgyalás alá. Aki a saját adójának tárgyalásánál jelen nincs, annak adóját távollételeben is megállapítják s ha elkészik, úgy tekintetik, mintha jelen nem lett volna. Aki tehát az adótárgyalásokon meg akar jelenni s mondanivalóját előadni akarja, az fél kilenc órákor jelenjen meg a bizottság előtt.

— **Borbélyok és fodrászok ünnepnapja.** — A magyarországi borbélyok és fodrászok ez év augusztus 21, 22 és 23-ik napjain országos fodrász kongresszusra gyűlnek össze Aradra. Ezen esemény számba menő napokat ünnepé öhajítják avatni azzal, hogy a kongresszus első napján, augusztus 21-én, (hétfőn) az egész országban a borbély és fodrász üzletüket egész nap zárva tartják. Egyben értesülünk a Marosvásárhelyen megjelenő országos Fodrászok Lapjából, hogy ezen alkalommal megalakítják a vidéki fodrászok országos egyesületét is, melynek az a célja, hogy szakmájukat a művelt külföldi nivóra emeljék.

— **Rajcs Gyula betegsége.** Rajcs Gyula városi kiadó tegnap irrtelen rosszul lett, úgy hogy hivatalából be kellett szállítani egy szanatóriumba, ahol megoperálták. Rajcs bélcsvarodást kapott, de az operáció nem segít rajta. Mint részvétellel értesülünk, a derék városi tisztviselő állapota tegnap oly aggodalmasra fordult, hogy a katasztrófa bekövetkezésétől tartanak. A hír őszinte sajnálkozást kelt mindenfelé.

— **Jóváhagyott törvényhatósági határozatok.** A belügyminiszter ma érkezett leiratában jóváhagyta a közgyűlés ama határozatát, amelyekben a református bérpalota építését folytatja az Egyháztérhez csatolandó 86 négyszög-ölnyi területért 40,000 koronát, másrészt pedig a Kossuth-utcai felsőleányiskola építéséhez 450,000 darab téglát szavazott meg.

— **Tilos a csoportosulás.** A városi tanács egyik múlt ülésén forgalmi és közbiztonsági okból határozatot hozott, amely szerint az embervásárt a Piac-utcán betiltja. Régi idők-től fogva a Bika előtt, a Csapó-utca sarkán gyülekeztek a munkára váró emberek, a kik szerződéseiket az utcasarkon kötötték meg. Minthogy vasárnap a nagy forgalom miatt az emberek csoportosulása a villamos vonatok közlekedésével veszedelem nélkül nem volna lebonyolítható, a tanács utasította a rendőrséget, hogy az embervásárt tartsa el a Piac- és Csapó-utcák sarkáról. Az új rend e nő 6-án, vasárnap életbe lép. A csoportosulások feloszlatására a rendőrelégység utasítva lett.

— **Révész Rózi Debreczenben.** Révész Rózi, a hírneves fővárosi orfeum-díva néhány napra tearjűdő vendégszereplését ma este kezdi meg a Széchenyi-Mulatóban.

— **Kibővítik a konyári vasuti állomást.** A Debreczen—nagyvárad vasut vonalán a legforgalmasabb állomások egyike a konyári. Mégis ennek az állomásnak az épületét csináltatták a legkisebbre a bölcs lervezők. Az állomás annyira szűk lett, hogy a község kénytelen volt megkérvenyezni a Máv. igazgatóságánál a kibővítését. Az igazgatóság mára azután értesítette az alispán utján a konyári előjáróságot, hogy kérését teljesíti és kibővíteti a vasuti állomást. A konyáriknak azonban más panaszuk is van. A zónadijszabás szerint ugyanis Konyártól Debreczenig egy korona a harmadosztályu viteldij, holott az alig néhány kilométerre lévő Hajdubagostól negyven fillér. Ezt az igazságtalanságot kérték a konyáriak megszüntetni. A Máv. igazgatósága azonban ennek a kérésnek a teljesítését egyelőre mellőzte.

— **A ref. leányiskola segélye** I me-retez, hogy Debreczen városi közgyűlése a ref. egyház kérésére a Dóczy-intézet kibővítése céljából, 450 ezer darab téglát szavazott meg. Az erről szóló közgyűlési határozatot a belügyminiszter jóváhagyta.

— **Vizbefult suhancok.** Rémes katasztrófa történt a napokban Egyek mellett, Tiszadorogmán. Megirtuk pár nap előtt, hogy egy Skalecz Sándor nevű fiu a Tiszába fult fürdés közben. A valóság csak napok múlva derült ki. És pedig megállapítást nyert az, hogy Skalecz Sándorral együtt még négyen lettek haláluk a Tiszában. A katasztrófáról a debreceni ügyészségnek tegnap a következőket jelentették:

A Tiszába fult suhancok a következők: Skalecz Sándor, Branyczky István, 22 éves, Branyczky András 16 éves, Berkes János 14 éves és Branyczky Ilona 11 éves leány. — A borzalmas szerencsétlenségnek csak egyetlen élő tanuja maradt, a kis Branyczky László, aki 8 éves, de ő nem fürdött, hanem vigyázott a parton az áldozatok ruháira. A kis fiu azt állítja, hogy először ott lubickoltak valamennyi a Tisza sekély vizében, majd a 22 éves Branyczky István beljebb ment a folyóba és hivta társait. Amint előre haladt, örvénybe jutott és elmerült. Mikor felbukkant a vízből, segítségért kiáltott s a part közelében álló fiuk egyenként mentek utána, de valamennyi odaveszett a Tisza fodros hullámaiba. A kis Branyczky László, mikor látta, hogy a víz elsodorta valamennyit, a ruhákat összeszedte s hazament Egyekre, ahol elmondta, a történetet. Skalecz hulláját a dorogmai halászok fogták ki, de a többi holttest még nem került meg. A kétségbeesett szülők a Tisza körül 5 nap óta keresik az elveszett gyermekeket.

— **Mértékelt áru menettérti jegyek kiadása** Szent-István-ünnepnap alkalmából a magyar államvasutak igazgatóságától lett értesítés-bderbergi vasut magyar vonalainak összes állomásánál a nevezett vasut, valamint a kassa—másairól — az üzemiükben álló helyi érdekű vasutak állomásainak és a szomszédos forgalomnak kizárásával — mind a három kocsiosztályra nézve 30 százalékkal mérsékelt áron menettérti jegyek adátanak ki. Ezen menettérti jegyek f. é. augusztus 18—20. napjain, az utóbbi napon azonban legkésőbb délelőtt 9 óráig Budapestre érkező — valamennyi személynyalító vonathoz (expresszvonatok kivételével) fognak kiadni. E menettérti jegyek 5 napig érvényesek oly módon, hogy a kiadás napját első napnak számítva, érvényességük az ötödik napon éjféltkor lejár. Megjegyeztük azonban, hogy a visszatérés legkorábban csak f. é. augusztus hó 20-án délután történhetik; — korábbi visszatérés esetén e jegyek érvénytelenek. Az utazás megszakításának sem menet, sem jövetkor helye nincs. Gyermekek számára külön kedvezmény nem engedélyeztetik.

Öngyilkosság. A fővárosi Bethlen-tér 3. szám alatt levő siketnémák intézetének kertjébe ma éjjel bemászott egy idegen és ott egy fára felakasztotta magát. Mikor reggel észrevették, már halott volt. Levelet találtak nála, melyből megállapították, hogy Wohlmuth Sándor 26 éves fűszerkereskedősegéd. A levélben kéri, hogy kiméletesen értesítsék Győrött lakó szüleit. Tették oka gyógyíthatatlan betegsége volt.

Sikkasztó könyvelő. A vizsgálóbíró el fogató parancsot adott ki Wolf Arthur 29 éves könyvelő ellen, ak izsolgálatadója, Singer Vilmos kárára hétszáz koronán felüli összeget sikkasztott és megszökött.

Nagy kávéház egy városi épületben. A város az u. n. Tábornoki-ház helyére diszes bérpalotát épített, amelyben kávéházi helyiséget akar létesíteni. Tegnap a budapesti általános berendezési vállalat igazgatója Kovács Béla érdekes tervet nyújtott be a városhoz. A kávéház céljaira 404 négyszög területet kérve a földszinten, szuterénen és magas földszinten. A tanács közelebb határoz, hogy eszerint fogja-e elrendelni az építkezést.

A jószívű kis leány. Egy uri családban új nevelőnő érkezett. A nevelőnő mindenáron ki akarta magát tüntetni s akár kellett, akár nem tanácsokkal látta el a rábizott kis leányt.

Jóra és szépre kell nevelni a gyermeket — magyarázta a kis leány anyjának — s ezt úgy lehet legjobban elérni, ha nem általánosságban, — hanem példákkal mutatunk rá a jóságra.

Délután volt s a szobaleány éppen hozta az uzsonnát: két vajaskenyeret. Az egyik a kis leányé, a másik a nevelőnőé volt.

Után, amikor a nevelőnő gondolt egyet. Megfogta a kis leányt és éppen nyult a kenyér fogta a kis leány kezét és azt mondta:

— Mit csinálna most, ha bejönne az ajtón egy szegény koldus asszony. Egy szegény koldusasszony; aki reggel óta nem evett és arra kéré magát, hogy segítsen rajta?

A kis leány gondolkozott egy kicsit, aztán hirtelen felvillanó tekintettel azt felelte:

— Oda adnám neki — a kisasszony vajaskenyereit!

A homokkerti út. Panaszos levelet kaptunk a tegnapi postával. Arról panaszkodik a sorokban néhány érdekelt debreceni lakos, hogy a Homokkerthez vezető uton szörnyű a portenger, úgy, hogy ott a kocsik megakadnak. A zsbivásártól a görög katolikus templomig kikövezték az utat, de a Homokkerti utcán végig a nagy hidig, nem csináltatta meg a város a kövezést. Mivelhogy ott a forgalom igen nagy, jó volna ha a tanács gondoskodnék ezen ut kikövezéséről.

Minden este elsőrendű orfeum-előadások a Széchenyi-Mulatóban. Remek új műsor. Két új szólószámok. Mától kezdve rendkívül károgató bohózat: »Süketnek kell lenni.« Az idei orfeum-szezon legkiválóbb ujdonságai kerülnek naponta bemutatásra. Szíves pártfogást kérnek Vecsey Miklós művezető-igazgató és Hajnal Gyula tulajdonos.

Talált tárgyak árverése. A vasuti kocsikban és állomási helyiségekben elhagyott tárgyak, bőröndök, kalapok, esernyők, botok, ruha- és fehérneműek stb. Debreczen állomás postgyász felvételi helyiségében 1911. évi augusztus hó 10-én délután 2 óvakor kezdődő nyilvános árverésen el fognak adni.

Meghaltak. Kovács Sándorné ref. 20 éves, Olajos Ferencz ref. 11 hónapos, özv. Balogh Bálintné ref. 76 éves, Debreczeni Esz-

ter ref. 4 éves, özv. Birinyi Ferenczné ref. 64 éves, Szabó Irén ref. 1 éves, Lesku József ref. 7 hónapos.

Dr GERÉB JOGI SZEMINÁRIUMA

Kolozsvár, Farkas-u. 5. szám.
(A régi színház mellett.)

Kiváló sikerrel készít előjog és államtudományi szigorlatokra, alap és államvizsgákra. — ügyvéd és bíróvizsgára igen jutányos díjazásért. Három hónap alatt doktorátushoz juttat. — A Székely-féle javaslat küszöbén vegye mindenki igénybe ez intézet segítségét. Tájékoztatót bérmentve.

Találmányok.

Edison feltalálta a módját az elektromosság szilárd halmazállapotba való tömörítésének.

Két ur a kávéházban:

— Mit szól Edisonhoz? Már mit nem talált fel megint!

— Csekélység. Van nekem egy sógorom, a közismert Analfa Béla, az különb dolgokat produkál. De nincs szerencséje.

— Hát mit produkált?

— Feltalálta a meleg elektározásának módját tölpre és a hidegét nyárra.

— Ez számárság. Fűtse be télen a szobáját, bujjon nyáron jégverembe. Aztán megvan.

— Illyenféle csakugyan az ő találmánya is. A másik azonban sokkal különb. Most dolgozik a legujabb vasut tervén. Ez egy speciális vasut lesz, mert nincs sinje, lokomotívja, még csak kocsija sem.

— Akkor hogy megy?

— Épp ez a vicc benne! Utasa sincs! De a tervrajzok gyönyörűek.

— Maga látta?

— Senki sem látta. Tudniillik a tervrajzok sem készültek el.

— Ló.

— Tessék?

— Maga egy ló.

— Jól van, ezt meg fogja még banni. De tudom, leesik a székéről, ha a legkiválóbb találmányról hall. A pirulákról. Ha álmos vagyok, kimerült, — beszede két pirulát s aludtam és pihentem tőlük tíz órát. Azonnal folytathatom a munkát. Ehes vagyok...?

— Hát éhes?

— Várjon! Ha éhes vagyok, megeszem két ebédpirulát egy itálpirulával, huszonnégy óráig tele a gyomrom. Képzelve el, milyen nagy horderejű ez! Teszem ezt Debreczen és Püspökladány között, téli nagy hófúvásban, elakad a byorsvonat. Nyílt pályán vagyunk, segítség sem jöhet, közeltávolban semmi kocsma, az utas éheznek. Elővesz két pirulát, lenyeli, utána megeszik egy jókora dag rostélyost, — vége az éhségnek.

— Megálljunk csak! Honnét veszi elő az utas a rostélyost Debreczen és Ladány közt, nyílt pályán, hófúvásban?

— Ne maceráljon már annyit! Hát mi közöm nekem minden utas magánügyéhez?

Bujdosó rablógyilkos.

A második Vitális.

A gyilkos feltűnésének hamarosan híre futott szombaton már huszonnégy csendőr járta a mérgesi határt a gyilkos kézrekerítéséért. — Mezei a csendőről megjelenése után eltűnt. — Két napig ismét nem hallatott magáról semmit sem. Nem látta őt senki. Ea délelőtt több alsótanyai ember mondotta László Kálmán tanyákapitánynak, hogy Basa gyilkossa ott bujdosik a határban.

László erről azonnal jelentést tett Szalay József főkapitánynak, aki a feleltetés vétele után az alsótanyai rendőrség megerősítésére nyolc lovasrendőrt küldött ki, es intézkedett, hogy a mérgesi határban nyomozó csendőri kirendelt-

ség vonuljon a Királyhalma határában levő urierdő alá és azt vegye körül, mert a gyilkos állítólag ott bujdosik.

Léderer Dezső dr királyhalmi orvos is jelentette, — hogy ő is látta a bujdosó gyilkost.

A csendőrök délután körülvették az erdőt, és ha a gyilkos ott bujdosik, okvetlenül kézre is kerül.

Éjjel jelenti tudósítónk.

EA csendőrség és a rendőrség ma délután Eteljesen átkutatta az urierdőt, de nem találta Emeg Mezeit.

A gyilkos a megállapítás szeránt 25 és 26-án járt Királyhalmán. Mind a két izben Salamon kir. adótárnok tanyáján volt, ahol csak egy tizennégy éves cseléd leány tartózkodott otthon.

Az emberek a földeken dolgoztak. —

Mezei a leánytól ennivalót kért és kapott. Kétszernél többször nem volt ott és 26-ika óta nem látta a cselédleány. Mindezek dacára a a csendőrség és rendőrség nyomoz a gyilkos után a királyhalmi tanyák között.

Szegedi tudósítónk jelenti: Halálra fáradtan, étlen-szomjan bujdosik egy ember a szegedi tanyák közt. Fejére száz korona vérdíj van kitéve és ezért most a tanya népe üldözi segíti elfogni a száz koronát érő embert. Az üldözött pedig elbuvik a kukoricaföldön, a földek mélyedésében, a szalmakazlak tövében és eszik fagyókeret és iszik rá az árok mocsaras vizéből.

Nagy bűn terheli a bujdosó lelkiismeretét. Embert ölt. Nem először, a mostani áldozata már a harmadik. Előző áldozatainak a vére alig száradt meg a kezén, alig töltötte ki a bűntetést, már ismét embertársának az életete ellen kört.

A mult héten megirtuk, hogy a halasi alsótanyán meggyilkolva találták Bassa István jó módu gazdálkodót. A rendőri nyomozás hamarosan kiderítette, hogy a gyilkosságot Mezei (Szvilenka) István szabadkai illetőségű, emberölésért kétszer büntetett napszámos követte el. Mezei Bassánál Horváth István néven szerepelt. Gazdálkodónak mondotta magát és pár napig vendége is volt Bassának. Hogy miért követte el szörnyű tettét Mezei, az eddig nincs megállapítva, lehet hogy összeszólalkozás, — de az is lehet, hogy a kiömlő vért akarta látni csak. A gyilkosság után elrabolta Bassa harminchat koronáját.

Mezei a gyilkosság elkövetése után eltűnt a halasi tanyákról és egész a mai napig semmi értesítést nem kapott a rendőrség felőle. Ma váratlanul azt az értesítést kapta László Kálmán alsótanyai rendőrkapitány, hogy a gyilkost a királyhalmi tanyák közt látták. Mezei egy pár napig a mérgesi határban bujdosott és éjjel mindig bekopogott Nagypipa István tanyájára élelemért, mert tudta, hogy ott csak az asszony egyedül van otthon.

TÁVIRATOK.

A liverpooli sztrájk.

London, augusztus 3. A liverpooli sztrájk végleg megszűnt. A hajógyarak elismerik a kikötőmunkások unióját.

A választott bíróság

Páris, augusztus 4. Ma délután Párisban és Washingtonban egyidejűleg irták alá az általános választott bírósági szerződést. Franciaország és az Egyesült Államok között.

**Mindenféle
Nyomtatványokat
olcsón készít
HOROVITZ ZSIGMOND
könyvnyomdája
Darabos-utca 7. sz. a.**

Dráma a Tiszán.

Kirabolták társukat, beledobták a Tiszába.

Ugy egészében-, mint részleteiben borzalmas és pártját ritkító eset történt Szolnokon. Az emberi lélek sivárságáról, vadságáról tesz tanuságot.

A márazatorosmegyei rutének fák szállításával keresik mindennapi kenyerüket. Nehéz kenyérkereset. De a rutén ember hozzá van már szokva. Fel se veszi. Neki a más élet volna kin és küzködés. Egész évben vizen van, hát nem igen történik köztük verekedés. De ha aztán akad egy-egy, az azután pártját ritkítja.

Fóka János farkasrévi lakos. Farkasrév Máramarosmegyében van eldugva. A község a ben lakóknak kevés kenyeret ad, mert hegyes és a hegyeken kívül csak az eget látja az ember. Nem igen van termőföld és szűkebb hazáján túl kell mennie, ha meg akar élni. És mivel közel vannak a Tiszához és a vidék fatermő, hát a fákat szállítják a vizen. Fóka János is ebben nőtt fel és öregedett meg.

A hosszú és lassu vízi uton összecimboráskodott Dán Vasival és ennek 17 éves fiával. — Györgyvel, akik át is mentek hozzá a tutajra és elbeszélgettek a régmúlt időről, meg a kazárok uzsorázásáról. Közbe-közbe szép jelnéztek Dánék a tutajon. Megtudták Fóka anyagi helyzetét, ami eléggé izgatta őket.

Az öreg Dán pénzért mindenre képes. És fiát is magával viszi a bünbe, a szennybe, nem kiméli meg azt sem. György fiát rávette, hogy alkalmas időben végezzenek Fókával.

A tutajokkal Szolnokon a fűrésztelepek mellett kötöttek ki. Beesteledett. Dán Vaszi átment Fókához. Fia nyomon követte. A mint az öreg Dán Fóka mellé ért, felkapott egy husáng fát és úgy ütötte föbe Fókát, hogy azt menten elborította a vérés eszméletét veszítette.

Amikor látták, hogy Fóka tehetetlen, felkapták és az éj sötétjében beledobták a Tiszába. A hideg víz a súlyosan sérült embert magához térítette. Segítségért kiáltott.

Mikor a két Dán ezt látta, újból a szerencsétlen, kapaszkodó emberhez ment és fejét aaddig verték, míg újból el nem veszítette eszméletét. Ekkor azután magukhoz ragadták Fóka bőrtáskáját, amelyben pár száz korona volt és elszöktek.

A szerencsétlen, félig agyonvert embert bezsálították a vármegyei kórházba. A tettesteket keresi a csendőrség.

KÖZGAZDASÁG.

Budapesti gabonatözsde.

(Déli zárlat.)

Budapest, aug. 4.

Az áruk 50 kilogramonként	
buza ápr.	11 23—11 20.
buza okt.	11 01—10 98.
rozs okt.	9 00— — —.
zab május.	— — — — —.
zab okt.	8 07— — —.
Tengeri aug. 1911.	7 57— 7 57.
Tengeri máj. 1912.	7 42— 7 38.

Értéktözsde. Osztrák hitelrészvény 860 25
Magyar hitelrészvény 842 —.

Vigyázat

80 ezer pár cipő alkalmi eladása

4 pár cipő csak 10 korona.

Egy nagy gyár fizetési zavarokba jutván, megbízást adott nekem egy nagy tömegnek beszerzési áron alól való eladására.

Ennélfogva eladok mindenkinek 2 pár férfi és 2 pár női fűzőcipőt, barna vagy fekete bőrből, erős szegzett talppal, legújabb elegáns állásban; nagysága szám vagy centiméter szerint.

Minden 4 pár cipő együtt csak 10 korona.

Szétküldés utánvétellel. Kicsérelés megengedve.

Első keresztény cipőkivitelű áruház.

Humann Ferenc, Bécs, Aloisgasse 11/2.

Szép akar lenni ?

SZEPLŐS, RÁNCZOS ARCZOT HŐFÉHÉRRÉ és ÜDÉVÉ VARÁZSOL a hölgyeknek ma már kedvenc szépség ápoló szere a

„Márta Crém“

Rövid használat után meglepő eredmény mutatkozik, SZEPLŐT, PATTANÁST és bármily arcztisztatlanságot BIZTOSAN ELTÜNTETT.

Teljes ártalmatlanságáért kezesség!

1. TEGELY MÁRTA CRÉM 1 KORONA
HOZZRVALÓ SZAPPAN 70 FILLÉR
MÁRTA POWDER fehér, crém és rózsaszín színben 120 korona.

Kapható

Wachsmann Jenő és Társa
egyedüli készítőknél drougeria [Szabadka.

Budapesti főraktárak Török József Király-
utca 12. Török Sándor „Opera“ gyógy-
szertár Andrassy-ut.

CSÁSZÁRFÜRDŐ

BUDAPESTEN.

Nyári és téli gyógyhely, a magyar irlalmas-rend tulajdona. Elsőrangú kénes hévízü gyógyfürdő; modern berendezésű gőzfürdő, kényelmes iszapfürdők, iszapborogatások, uszodák, külön hölgyek és urak részére. Török-, kő- és márványfürdők; hőlég-, szénsavas- és villamos vízfürdők. — A fürdők kitünő eredménnyel használatnak főleg csuszobántalmaknál és idegbajok ellen. — Ivó-kúra a légzőszervek hurutos eseteiben s altesti pangásoknál. 200 kényelmes lakószoba. Szolid kezelés, intényos árak. — Gyógy- és zenedij nincs. Prospektust ingyen és bérmentve küld.

Igazgatóság.

Aki gyomorfájós, bélbeteg, étvágytalan, lesoványodáshoz hajlandós, használja a számos év óta jónak bizonyult gyomorsót, Schaumann gyógyszerésztől Stockerauban.

Aki szabályozni és épségben akarja tartani jó emésztését, használja a Schaumann-fele gyomorsót, tapasztalni fogja, hogy más szerek ellenében mily jól érzi magát.

Gyomorsó eltávolítja azonnal a fölösleges gyomorsavat és előmozdítja az emésztést. Egy doboz ára 1 kor. 50 fillér.

Gyomorsó-pasztillák kényelmes s kellemes, ugyanazon hatást teszik, mint a gyomorsó. — Ára tarsolyonkint phiolával a 10 gyomorsó-pasztillával kor. 1.50. Postai szétküldés legkevesebb 2 doboz megrendésénél — utánvétellel

Schaumann gyógyszerész
Stockerauban.

Kapható minden gyógyszerertárban.

Bérbe adó. Eladó. Margitfürdő-telepen

Iparvágánnyal ellátott, mintegy 800 négyzetméter beépített területtel bíró, rendkívül szilárdan épített, alapincézett épületcsoport, amely áll két 2 szobás lakásból, 2 óriási nagy munkateremből és 4 különböző helyiségből. Az egész épület alatt világos, hűvös és téglázott, illetve betonrozott pinczék ugyancsak lakásoknak, vagy raktáraknak, illetve műhelyeknek használhatók.

Az épület rendkívül alkalmas.

Termények, vagy bármily áruk beraktározására, bármely gyár részére, ezenkívül az épület már meglévő terv szerint lakásoknak is átalakítható és a befektetett tőkének legalább 8 százalékos kamatozását hozza ki.

Ugyancsak a Margitfürdő-telepen kitünő levegővel és vízzel bíró házhelyek eladó. A házhelyek kivétel nélkül újonnan megnyitott utcára nyílnak és a Péterfiával, valamint Simonyi-uttal közvetlen összeköttetésben vannak. Nyaralók, valamint bérházak építésére kiválóan alkalmas terület.

A megvételhez összesen a vételár 20-25 százaléka szükséges készpénzben, a többi előnyös kölcsönrel fedezve. A telkekre építendő házakra terveket, valamint előnyös kölcsönt a vevő részére díjmentesen eszközöl ki és bővebb felvilágosítást nyújt

Klár Andor

irodája,

Piacz-u. 77. I. em. Telefon 445.

ÜDVÖZLET GRÁZBÓL!

Mielőtt szükségletét fedezi, kérje tőlem gazdag tartalmu mintagyűjteményemet, a legjobb styriai

férfi- és női loden-ról

vadász-, erdész-, turista-, rodel- és ski-sport és mindazok részére, akik a különféle időjárásoknak kitéve vannak, de különösen az én valódi styriai nő loden-ról gyönyörű mintákkal, utazási- és séta-kosztümöknek, valamint összes divatszövetjeimről, férfi- és gyermek-ruhák, felöltők, ulster a legolcsóbbtól a legfinomabb minőségben az általánosan elismert lelkiismeretes első és legnagyobb loden-kivitelű cégtől

VINZENZ OBLACK

cs. és kir. udvari posztó-szállító

Graz, Murgasse 9. sz.

Mintakönyvek szabómesterek és szabónok részére kívánatra rendelkezésükre állanak.

Dr. NEUMANN MIKSA

Gaisbergi gyógyintézete Gyógyintézet
Wien, I.
Parschban Salzburg mellett. Fleischmarkt 7.
6 órai utazás Béestől. Egész éven át nyitva.

Kimerítő felvilágosítás s Gaisbergi intézetről is. Mindkét intézetben az összes vizgyógykurák található fel s Röntgen laboratóriummal, valamint a fizikai és modern gyógyeszközökkel ellátva.

A gaisbergi gyógyházbau nap és légfürdők, uszodák, szabályozott hőmérsékletű vízzel, terapeiai és dietikai kurák. Hízó és soványító kúra stb. Elsőrangú ház dependence-val (100 szoba) 100 méter hosszú folyosók, játék és sport terekkel. Hangversenyek. Festői hegyvidék, 500 m. magas fekvéssel. Kirándulások a Gaisbergi vasutal 1282 m. Modern kényelem. Villamos világítás stb. pompás parkok. Gyönyörű kilátás (Waltzmann, Untersberg Gölh stb.) Villamos vasuti összeköttetés Salzburggal (10 perc). Elsőrendű ellátás, mérsékelt árak.

Kiadó tagbirtok

Balmazújváros határában egy mintegy 100 cat. hold területű

tagbirtok

1911. évi október hó 1-ső napjától haszonbérbe adatik.

Feltételek megtudhatók a **Groszmann és Mandel** cégnél
Debreczenben, Hunyadi-utca 21. sz. a.

Wagner Manó

tan- és nevelőintézete.

Rákospalotán, Budapest mellett.

Nyolcz osztályu **főgimnázium**
nyilvánossági és érettségi vizsgák tartási joggal.

Nyilvános **POLGÁRI** fiúiskola.

Lelkiismeretes felügyelet.

Alapos oktatás. Jó ellátás.

Kitűnő tanerők. Alapvető ismétlőtanítás

Nagy árnyas kert és játszótér.

A tanulók lehetnek bennlakók és félkiosztosok.

Kivánságra „Ismertetőt” küld az igazgatóság
Rákospalotára.

(Vasuti állomás, posta távirtda, telefon)

8793 - 12,944 - 1911.

Ló és szarvasmarha árverés.

A város tulajdonát képező törzsménésből 16 drb számfeletti kancza és herélt ló, a városi törzsgulyából 22 drb számfeletti szarvasmarhának a debreczeni augusztus országos ló és szarvasmarha vásárbán nyilvános szóbeli árverésen eladása rendeltetett el, értesítettnek a venni szándékozók, hogy az országos baromvásártéren **folyo évi augusztus hó 13-án d. e. 9 órakor** a lovak, **augusztus hó 14-én d. e. 9 órakor** a szarvasmarhák fognak elárvereztetni.

Ugy a lovak mint a szarvasmarhák előzőleg a Város Epreskeri telepén megtekinthetők.

Debreczen sz. kir. város tanácsának 1911. évi július hó 31-én tartott üléséből

A Városi Tanács.

Félstabilgépek, Gőzgépek, Gőzkazánok, Motorok, Sinek, Szivattyúk, Malomgépek, Modern transmissiók. Távirtdahuzalok. Minden méret és nagyságban kaphatók

Abeles Emil vas és gép-
osztályánál

BUDAPEST, V. kerület, Váci-ut 88. szám.

Gépek és kazánok **kölcsönbe** is adatnak.

TELEFON 142-14. Sürgőncim : BARSEL.

Debreczen

legrégebb

Fényképezési szaküzletében

Piac-utca 12.

Fényképezési cikkek

gyári árban

beszerezhetők.

Levélpapírok,

Üzletikönyvek,

Répeslevelezőlapok

leszállított árban kaphatók

HOROVITZ ZSIGMOND

papirüzletében

Debreczen, Piac-utca 12. sz.

(volt Stenczinger-ház.)

Izléses

nyomtatványok

bankok, hivatalok, iparosok, kereskedők, munkások részére

jutányos árban készülnek.

Papirüzleti telefon 330. Könyvnyomdai telefon 412.

Apró hirdetések.

28 krajczárért fejel férfi vagy női harisnyát BENYÁTS EMIL villanyerőre berendezett harisnyagyára. Debrecen, Tiszapalota.

Butorokat, konyhaberendezéseket raktáron tart Bálint József asztalos (Csapó) Berek-utca 8.

Zongora hangu pedálos cimbalom eladó Sámson-utca 10. szám.

Kecskeméti elsőrendű óriásszemű spangolmegy 3, válogatott szívcserezsnye 3 korona, postakosaranként utánvétellel szállítja Gyümölcskiviteli Társaság, Kecskeméten, Kajszinbarackra előjegyzést elfogadunk.

Egy tanuló felvétetik Félégyházi János fűszerkereskedésében. Piac- és Miklós-utca sarok.

Egy vasúst, ipari célra nagyon alkalmas, eladó. Bővebbet a kiadóhivatalban.

Utcai emeleti lakás minden modern kényelemmel augusztus elsejére kiadó. Irodának és hivatalnak is igen alkalmas. Értekezhetni Csapó-utca 10. sz. alatt, az udvarban, földszinti lakás.

Elegánsan butorozott különbejáratu utcai szoba villanyvilágítással Darabos-utca 7. sz. alatt kiadó.

Egy rollós ajtó betéttel és kétszárnyu üvegajtóval eladó. Bővebbet Darabos-utca 7. sz.

EGERBEN emeleti uriház eladó. Bővebbet Balogh Örnagnál, honvéd-kórházban Budapest. Ügynökök díjaztatnak.

FEJESKÁPOSZTA, kelkáposzta, fejes saláta, karalábé, cukorborsó, új burgonya, zöld bab, ugorkát nagyban és kicsinyben szállít Sperlinger Csongrádról.

Kifutó fiu lapunk szerkesztőségébe felvétetik.

BOR! Borivók, vendéglősök tudomására hozom, hogy tölem természetes, tiszta dalmáciai fajborokat jutányos áron beszerezhetnek. Ófehér, zöldes, hektója 60 korona, vörös zamatos 58 korona, fekete bikavér 65 korona. Rendelhető 50 literes hordó is. Meggyőződésül önköltségi áron bérmentve 5 kilogrammos postamintát 4 koronáért küldök. — Cím: Pank Ódön bornagykereskedő, Fiuméba.

TOKAJI szomorodni, 1906. évi, 5 liter 10 K. Tokaji édes aszúbor 5 félliteres üveg 12 korona, bérmentve, Grittner Lajosnál, Tokajban.

Épüleli vályog jutányosan eladó Széchenyikert 3. sz.

Csizmadiamesterek csizmaszárba való papirost kiló és mázsánként olcsón beszerezhetik Horovitz Zsigmond papírüzletében Piac-utca 12.

TÉLI SZALAMIT gyári áron szállít Gáspár Test vérek hentesáru üzlete Székelyudvarhelyt.

Legpon-
tosabb **Órák**

legolcsóbban

GASPARIK ÁDÁM

órák és ékszerésznél

Hunyadi-utca 12. szám és fióküzlet

Szent-Anna-utca 2.

Minden a szakmába vágó jobb kereskedésekben kapható.

Világhírű

SULEIMAN

Gummisarok

a koronajegygyel.

Főraktár Ausztria-Magyarország részére:
Hermann Hirsch-cég Wien VII/3.

Eltünteti a szeplőt,

májfoltot, arcbőrráncosodást, bármiféle kiütéseket és hajhullást okozó gombásodást a

CSORBA-féle **ORGONA-CRÉM** ára 1 kor.
ORGONA-POUDER „ 1 kor.
ORGONA-SZAPPAN „ 1 kor.
ORGONA-HAJVIZ „ 1-20 kor.
ORGONA-HAJMOSÓPOR 60 fill.

Ezen készítmények artalmas anyagokat nem tartalmaznak. Kapható minden gyógytárban és az egyedüli készítőnél CSORBA JÁNOS gyógytárban KECSKEMÉTEN.

Áldás — minden konyhában.

TRIUMPH takaréktüzhelygyárt

GOLDSCHMIDT S. és FIA

W E L S (Felső-Ausztria).

➔ **ÁRJEYZÉK INGYEN ÉS BÉRMENTVE.** ➔

HOMLOKZAT-FESTÉKEK.

Törvényileg védve.

50 színárnyalatban, kilogrammonként 24 fillértől feljebb. Évtizedek óta kitűnően beváltan és **minden utánzatot felülmúlnak.** — Egyedüli célszerű festőanyag már **festve volt homlokzatok részére.**

MAIL-HOMLOKZATFESTÉKEK nem kopnak, moshatók, **egy mázolásra fed,** nem kell alapozás, email kemény, csak hideg vízzel keverve használatra kész. Antiszeptikus, méregmentes. Ideális mázolás belső helyiségek, még nem festett homlokzatok, faépítmények, mint kamrák, pavillonok, kerítések, stb. részére. Kapható minden színárnyalatban, egy négyzetméter költsége **5 fillér.** Mintakönyv és prospektus **ingyen és bérmentve.** **CARL KRONSTEINER, Wien, III Hauptstrasse No 120.** — Raktár minden nagy városban.

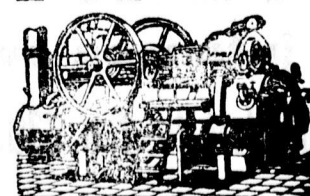
Linx 1909: aranyérem; legnagyobb kitértetés

R. WOLF

MAGDEBURG-BUCKAU

Képviseleje:

Boros Artur okl. gépészmérnök,
BUDAPEST, VI., Teréz-körút 29.

Járkerekes és helyhez kötött telített és szabadalmazott **túlhevített gőzzel működő lokomobilok**

WOLF eredeti szerkezete 10 — 800 lóerőig.

Az ipar és mezőgazdaság leggazdaságosabb, legtartósabb és legmegbízhatóbb üzemgépél.

Összegyártás 700 000 lóerőn felül